

LIVE ISSUE

The Amendments to the Public Procurement Act

Milena Gaidarska

This year saw some substantial amendments to the Public Procurement Act, which were called for in the course of the implementation of the law in practice.

In the first place, special attention should be paid to the provisions concerning the organisations placing public procurement orders. The amendments limit the scope of the law with regard to organisations in the telecommunications sector. Public procurement orders will be placed in this sector only by entities holding dominant (monopoly) positions on the telecommunications market or providing telecommunications services under unfavourable economic conditions that are to be set off from the central or local government budgets.

These amendments become even more interesting in the light of the forthcoming privatisation of the BTC (the Bulgarian Telecommunications Company) because the company is currently the only monopoly holder on the telecommunications market and, for that matter, the only telecommunications operator remaining within the scope of organisations placing public procurement orders.

..... continued on page 3

АКТУАЛНА ТЕМА

Промените в Закона за обществените поръчки

Милена Гайдарска

През настоящата година Законът за обществените поръчки (ЗОП) претърпя сериозни изменения, необходимостта от които се наложи от констатираните проблеми в практиката по прилагането на закона.

На първо място, специално внимание следва да бъде обърнато на разпоредбите, касаещи възложителите на обществени поръчки. Беше ограничено приложното поле на закона спрямо възложителите на поръчки от далекосъобщителния сектор. Възложители на обществени поръчки от този сектор вече ще бъдат само субекти, които имат монополно положение на далекосъобщителния пазар или предоставят далекосъобщителни услуги при икономически неизгодни условия, което се компенсират за сметка на държавния или общинските бюджети.

Това изменение представлява интерес още повече с оглед предстоящата приватизация на БТК, доколкото компанията на този етап е единственият монополист на далекосъобщителния пазар и в тази връзка единствения далекосъобщителен оператор, който остава в кръга на възложителите на обществените поръчки.

..... продължава на 3 страница

IN THIS ISSUE • В БРОЯ • IN THIS ISSUE • В БРОЯ • IN THIS ISSUE • В БРОЯ

Live Issue: The Amendments to the Public Procurement Act – Milena Gaidarska	1
Opinions: Granting Concession without Tender or Competitive Bid Process – Vladimir Penkov	4
Legal Liability under Bulgarian Law – The Need for Changes in Juridical Practices – Stefan Tzakov	7
Litigation: Foreclosure against a Pledged Business Enterprise – Ivan Markov	9
Civil Law: Legal Status of Branches of Foundations under the Bulgarian Laws – Roman Stoyanov	11
Rules of commerce: Taxation of Organizers of Games of Fortune – Dimitar Slavchev	12
Media and Telecommunication: Issues, Related to the Implementation of the Radio and Television Act – Pavel Velchev ...	13
Questions and Answers	14
Briefly	15

Актуална тема: Промените в Закона за обществените поръчки – Милена Гайдарска	1
Мнения: Предоставяне на концесия без търг или конкурс – Владимир Пенков	4
Отговорността за вреди по българското право – необходимост от промени в съдебната практика – Стефан Цаков	7
Процес: Изпълнение върху заложено търговско предприятие – Иван Марков	9
Гражданско право: Правен режим на клона на фондацията по българското право – Роман Стоянов	11
Правила за търговия: Данъчно облагане на организаторите на хазартни игри – Димитър Славчев	12
Телекомуникации: Някои проблеми, свързани с прилагането на Закона за радиото и телевизията – Павел Велчев	14
Въпроси и отговори	13
Накратко	15

Dear clients, colleagues and friends,

I am glad to present to you the combined 7th-8th issue of our newsletter which shall complete the cycle for this year. We found the combining of the issues as most appropriate with a view to the large amount of important materials and the delay of the regular issue.

Eager always to react to the newest legislative changes we have now dedicated the “live issue” to some important amendments to the Public Procurements Act affecting mainly the telecommunications sector and the equal treatment of the participants. We expect that there will be particular interest to the legal opportunities for granting concessions without a tender or competitive bidding and those provided in the Special Pledges Act for a quick foreclosure against a pledged business enterprise covered in this issue. You will find again the Q&A column, as well as brief info concerning amendments to legislation. We find as very timely the raising of certain issues, related to the application of the Radio and Television Act. It is something that, we believe, could have a positive impact on eventual future amendments to the legislation.

I hope, that we have managed to be helpful to our readers again, and, as usual, we are looking forward to your opinions and recommendations for improving of our newsletter.

Meanwhile, I remain

Sincerely yours,

Vladimir Penkov

Драги клиенти, колеги и приятели,

Радвам се да Ви представя обединения бр.7-8 от изданието, с който ще приключи тазгодишния цикъл. Счетохме обединяването на броевете за най-правилно поради големия обем важни материали и допуснатото досегашно закъснение.

Стремейки се винаги да отреагираме на най-новите изменения в законодателството, сега актуалната тема е посветена на важни изменения в Закона за обществените поръчки, касаещи главно далекосъобщителния сектор и равнопоставеността на участниците. В този брой особен интерес очакваме да има към правните възможности за придобиване на концесия без търг или конкурс, както към изпълнението върху заложено търговско предприятие. Отново ще намерите рубриците въпроси и отговори, както и кратка информация относно изменения в нормативната уредба. За своевременно считаме и поставянето на някои проблеми, свързани с прилагането на Закона за радиото и телевизията, нещо, което вярваме ще може да окаже позитивно въздействие при бъдещи промени в законодателството.

Надявам се, че и сега сме могли да бъдем полезни за читателите и както винаги очакваме Вашите мнения и препоръки с оглед подобряване на изданието.

*Междувременно оставам
Ваши*

Владимир Пенков

Editorial Board

Chairman: Vladimir Penkov
Chief Editor: Svetlin Adrianov
Members: Milena Gaidarska
Pavel Velchev
Dimitar Chorbadjiev
Roman Stoianov
English Translation and Editing:
Vera Georgieva

Editorial Office:

Bl. 22, Entr. A, Iztok Dstr., 1113 Sofia, Bulgaria
Tel (00 359 2) 9710323, 9710254, 9710261, 9713996, 9713935
Fax (00 359 2) 9711191, 9710162
e-mail: news@legainterconsult.com; www.legainterconsult.com

This info bulletin is produced for clients and professional contacts of Lega InterConsult - Penkov, Markov & Partners, as well as for all interested readers. The information and opinions which it contains are not intended to be a comprehensive study nor to provide legal advice and should not be treated as a substitute for specific professional advice concerning individual situations.

Редакционна колегия

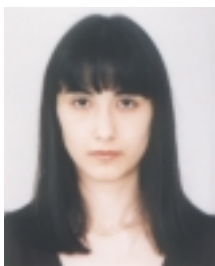
Председател: Владимир Пенков
Гл. редактор: Светлин Адриянов
Членове: Милена Гайдарска
Павел Велчев
Димитър Чорбаджиев
Роман Стоянов
Английски превод и редакция:
Вера Георгиева

Адрес на редакцията:

ж.к. Изток, бл.22, вх. А, 1113 София, България
Тел (02) 9710323, 9710254, 9710261, 9713996, 9713935
Факс (02) 9711191, 9710162
e-mail: news@legainterconsult.com; www.legainterconsult.com

Този информационен бюлетин е предназначен за клиентите и професионалните контакти на Лега ИнтерКонсулт - Пенков, Марков & Партньори, както и за всички заинтересовани читатели. Информацията и становищата, които се съдържат в него не представляват изчерпателни изследвания, нито правни съвети и не бива да се третира като заместител на конкретен професионален съвет относно конкретни ситуации.

LIVE ISSUE

The amendments concerning the scope of organisations placing public procurement orders can be assessed positively because they reflect the understanding set out in Directives of the European Union that subjects of the obligation to place public procurement orders under the Public Procurement Act should be only holders of public resources or providers operating on the basis of exclusive or special rights, while in the case of decisions on spending private resources priority should be given to private business judgements.

Another important set of amendments concerns contractors of public procurement orders. The amendments eliminate the difference between an applicant and contractor of a public procurement order. At present, any Bulgarian or foreign physical person or legal entity registered as a trader under the Bulgarian Commercial Act or the respective national legislation is eligible to become an applicant or contractor in public procurement procedures. Thus the law-makers have provided equal treatment of Bulgarian and foreign businesses when they take part in public procurement procedures, by eliminating the practical inconvenience for foreign winners to establish local business in Bulgaria with a view to the implementation of the public procurement order.

A number of other provisions have been adopted in order to remove some practical problems in the implementation of the law, specifying and completing the provisions on the types of procedures to be held for placing public procurement orders.

For example, the amendments provide for the documentation of a public procurement procedure to include, in all cases, the methodology of evaluating bids when the evaluation criterion is the most viable bid in economic terms. The early announcement of the methodology to be applied to the evaluation of bids makes the evaluation process transparent, which is a further guarantee for the equal treatment of all applicants. Another guarantee for the rights of applicants is the explicit statutory requirement to have reasons attached to the decision of the organisation placing the public procurement order on the winner in the procedure.

With a view to the equal treatment of entities and the elimination of controversial practices, the amendments provide for appeals to be served only before the competent court under the Administrative Procedures Act or the Supreme Administrative Court Act respectively, which rules out the administrative procedure for serving objections. These new provisions put an end to the unequal treatment of applicants because previously some of them had the opportunity to use both administrative and judicial remedies, while others could appeal only in court.

Although they have not removed all the problems facing investors bidding for public procurement orders, the latest amendments to the Public Procurement Act are a substantial step towards the establishment of balanced rules for public procurement procedures that better reflect the actual relationships among business entities.

АКТУАЛНА ТЕМА

Измененията, касаещи определянето на кръга от възложители на обществени поръчки могат да бъдат оценени положително, тъй като отразяват залегналото в Директивите на Европейския съюз разбиране, че субекти на задължението за възлагане на поръчки по реда на ЗОП трябва да бъдат само лицата, които се разпореждат с обществени средства или извършват дейности въз основа на изключителни или специални права, а при вземането на решения за разходването на средства от частен произход следва да се даде приоритет на свободната стопанска преценка.

Друга важна група промени засяга изпълнителите на обществени поръчки. С промените се премахва разликата в изискванията за кандидат и изпълнител по договор за обществена поръчка. Понастоящем кандидат за изпълнител и изпълнител може да бъде всяко българско или чуждестранно, физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец по българския Търговски закон или по националното си законодателство. По този начин законодателят постави българските и чуждестранните търговци при равни условия в участието им в процедурите по ЗОП, тъй като отпадна практическото неудобство, свързано с необходимостта чуждестранният кандидат, спечелил обществената поръчка, да учредява дружество в България с оглед изпълнението на поръчката.

С цел отстраняването на констатираните в практиката на прилагане на закона проблеми, бяха приети и редица разпоредби, прецизиращи и допълващи реда за провеждане на отделните видове процедури по възлагане на обществени поръчки.

Така например, беше предвидено, че документацията за провеждане на процедура по възлагане на обществена поръчка задължително следва да съдържа и методика за оценяване на предложенията, когато критерият за оценка е икономически най-изгодното предложение. Предварителното обявяване на методиката, по която ще бъдат оценявани постъпилите предложения прави транспарентен процеса на оценяване, което създава допълнителна гаранция за еднакво третиране на всички кандидати в процедурата. Друга гаранция за правата на кандидатите е изрично въведеното законово изискване решението на възложителя за определяне на изпълнителя да бъде мотивирано.

С цел осигуряване на равнопоставеност на субектите и преодоляване на противоречията в практиката, се предвиди обжалването на решенията на възложителите да се извършва само пред компетентния съд, съгласно Закона за административното производство съд, респ. Закона за Върховния административен съд, като се изключи административното обжалване на тези решения. Така се премахва неравноправното положение едни кандидати, в зависимост от възложителя, да могат да обжалват решенията на същия, както по административен, така и по съдебен ред, а други – само по съдебен.

Последните изменения в ЗОП, макар и да не отстраниха всички проблеми пред инвеститорите, кандидатстващи за изпълнители на обществени поръчки, все пак представляват съществена крачка напред към установяването на балансираните правила за възлагане на поръчки, отговарящи в по-голяма степен на реалните отношения между стопанските субекти.

OPINIONS

Granting concession without tender or competitive bid process

Vladimir Penkov

Bulgarian law regulates in an exhaustive manner all terms and procedures under which concessions can be granted, and all cases, where rights on property or activities, which are subject to concession arrangements without a concession requirement.

In the meaning of the Concessions Act, a concession can be generally defined as granting a special right to use property that constitutes public state property, property, which, under the Constitution, is subject to state sovereign property rights, and the performance of activities for which state monopoly is established by law.

Pursuant to the Constitution, the terms and procedures for granting concessions are regulated by law, and there is the fundamental principle that all economic entities enjoy equal treatment in terms of engaging in economic activity. The general principle requires a concession to be granted under tender or competitive bid process, under strictly defined terms and conditions that ensure equal treatment of all participants in the tender or the competitive bid process.

In any case of granting a concession, there must be a decision of the relevant competent body, and a concession agreement must be signed in observation of the requirements of the Concessions Act.

The Bulgarian law, however, provides for some important exclusions, where a concession may be granted without a tender or competitive bid process, thus granting a preferential environment for the respective legal entities vis-a-vis the general legal regime. Before exploring these exceptions, we should start by subsuming the latter under similar moots. This includes already existing cases, where rights on property as per Art. 4 and activities as per Art. 5 of the Concessions Act have been lawfully acquired or exercised prior to the effective date of the Act. In such a case, the entitled parties should certify the holding of such rights before the Council of Ministers within three months following the coming into force of the Act. Upon such certification of rights it can be assumed that the latter would be used in the future as well, under the initial terms and conditions, without the need of granting a new concession under the terms and conditions of the Concessions Act.

Another important cut-off point is marked by the hypothesis described in § 3, sub. 1 of the Transitional and Concluding Provisions of the Concessions Act, which states that no concession can be granted on rights on the listed properties and activities being inherently subject to concession arrangements, that have been acquired or exercised by single-owner companies with state property and state-owned enterprises in the meaning of Art. 62, para. 3 of the Commercial Act. As amended in 1997, the Concessions Act clearly states that this applies also to cases of newly established companies meeting the conditions listed in the Act. Here, I refrain from discussing the otherwise legitimate question of whether there should be any difference in the legal treatment of concession arrangements, depending on the type of ownership of the respective company. In this discussion, the only consideration is the effective legal regulation of this matter.

МНЕНИЯ

Предоставяне на концесия без търг или конкурс

Владимир Пенков

Българското законодателство изчерпателно регулира условията и реда, при които се предоставят концесии, съответно случаите в които се предоставят права върху обекти или дейности, подлежащи на концесиониране, без да е необходима концесия.

По смисъла на Закона за концесиите (ЗК), концесията може да се дефинира най-общо като предоставяне на особено право на ползване върху обекти – публична държавна собственост, обекти върху които държавата съгласно Конституцията осъществява суверенни права, както и за извършването на дейности, за които е установен със закон държавен монопол.

Конституцията е предвидила, че условията и редът за издаване на концесии се уреждат със закон и принципно определя, че всички стопански субекти равнопоставено участвуват в стопанския живот. Общият принцип е всяка концесия да се предоставя с търг или конкурс при строго регламентирани условия, гарантиращи равнопоставеността на участниците в търга или конкурса.

Във всеки случай на предоставяне на концесия е необходимо съответно решение на компетентния орган, както и сключването на концесионен договор при спазване изискванията на ЗК.

Българското законодателство предвижда, обаче, важни изключения, при които концесия се предоставя без търг или конкурс, поставяйки съответните правни субекти в преференциална среда спрямо общия правен режим. Преди да се посочат предвидените изключения, би следвало да отграничим същите от близки по съдържание хипотези. Това са заварените случаи, когато правомерно са придобити или осъществявани права върху обекти по чл. 4 и дейности по чл. 5 от ЗК до влизането му в сила. В този случай правоимащите лица са длъжни да ги заявят пред МС в тримесечен срок от влизането на Закона в сила. С това заявление на правата може да се заключи, че същите ще се ползват и по-нататък в съответствие с първоначалните условия, без да се издава нова концесия при условията на ЗК.

Втори много важен отграничителен случай е хипотезата на § 3, ал. 1 от ЗК, която предвижда, че не се предоставят концесии за права върху посочените обекти и дейности, подлежащи по начало на концесиониране, които са придобити или са осъществявани от еднолични търговски дружества с държавно имущество и държавни предприятия по смисъла на чл.62, ал.3 от Търговския закон (ТЗ). След допълнението от 1997 г. ЗК ясно посочва, че това се отнася и за случаите на новосъздадени търговски дружества, които отговарят на посочените в Закона условия. На това място не коментирам по принцип обосновавания въпрос, дали изобщо следва да има различие в правния режим на концесиониране, в зависимост от това кой е собственик на съответното дружество. На това място изхождам единствено от действащата правна уредба.

OPINIONS

The first and most important exclusion is provided for companies in which the state holds shares or equity, and privatization proceedings have been declared for such companies. If such companies are using property or performing an activity that is subject to a concession arrangement, they are granted the respective concession without a tender or competitive bid process, except for cases described in Art. 4, sub. 6 of the Concessions Act. In such cases, the law specifically provides that due diligence analyses and privatization valuations must take into consideration any granted concession rights as well as the basic undertakings under such concession including investment and concession remuneration. The procedure for such cases involves a resolution by the Council of Ministers, as stipulated in Art. 7 of the Concessions Act, which then serves as grounds for the Privatization Agency to take a decision as to the method of effecting the privatization. Indeed, the concession agreement in this case is a component of the privatization deal and may come into force only as of the date of ownership transfer as per the privatization agreement, i.e. even not as of its effective date. This provides the investor with the due level of certainty, as ensured under the law, that after shares or stakes in such company are purchased, the company will be in a position to carry on with its existing activities. At the same time, the state makes sure that the concession will be granted to such a company, only provided that the privatization deal does take place under the specific parameters defined with respect to the buyer and that the agreed terms and conditions are met.

Another important exclusion is granted in § 3 (b) of the Transitional and Concluding Provisions of the Concessions Act. It refers to cases, where a company with 100% state property or a state-owned enterprise, in the meaning of Art. 62, para. 3 of the Commercial Act, has acquired rights or is performing an activity subject to concession arrangements and participates in another company under terms as specified in the Act. The Council of Ministers may decide to grant a concession to such a newly established company without a tender or competitive bid process, provided the shares or interest stakes of the single-owner, or, respectively, the state-owned enterprise in such a company constitute at least 25% of the capital and amount to more than 300,000 BGN. These last two requirements are cumulative.

Both court practice and legal theory were inconsistent in their interpretation of where this provision refers only to already existing cases predating the Concessions Act. Actually, the initial change of the Act was incomplete and somewhat vague. With the amendments made in 1997, however, inconsistencies were successfully and entirely eliminated. Thus, for example, the new version of §3 (1) of the Concessions Act has been supplemented to state explicitly that it applies equally to newly-established companies.

Obviously, this warrants a legally well-argued conclusion that the parties referred to under § 3 sub. 1 of the Concessions Act, include both companies that have, prior to the effective date of the Act, performed activities involving rights that are generally subject to concession arrangements, and companies that have been set up after the effective date of the 1997 amendments. This conclusion is sustained also under an argument for the opposite justification as per § 2 of the Concessions Act, where the law-maker regulates certain already existing cases, whereas in the hypothesis at hand the law-maker has expressly complemented § 3, sub. 1 by adding a second sentence, explicitly including any newly-established companies where the state holds 100 per cent of the equity. Naturally, since this provision applies to newly-established companies, it is only reasonable, in terms of legal logic, that it

МНЕНИЯ

Първото и най-важно изключение е предвидено за търговските дружества, в които държавата притежава акции или дялове и са с обявена процедура за приватизация. Ако тези дружества ползват обекти или извършват дейности, подлежащи на концесиониране, те получават съответната концесия без търг или конкурс, освен в случаите на чл.4, т.6 от ЗК. В този случай законът изрично предвижда, че при изготвянето на правните анализи и приватизационната оценка се вземат предвид предоставените концесионни права, както и основните задължения по концесията включващи инвестиции и концесионни възнаграждения. В тези случаи се взема решение от МС съгласно чл. 7 от ЗК, което е основание за АП да вземе решение, с което определя метода за приватизация. Разбира се, договорът за концесия в този случай е елемент от приватизационната сделка и може да влезе в сила само от датата на прехвърляне на собствеността по приватизационния договор, т.е. дори не и от влизането му в сила. По този начин се създава необходимата правна сигурност за инвеститора, че след като закупи акциите респ. дяловете в съответното търговско дружество, същото ще може да продължи досегашната си дейност. Същевременно и държавата създава за себе си гаранцията, че концесията ще бъде предоставена на дружеството само в случай, че приватизационната сделка се реализира при точно определените в нея параметри по отношение на купувача и изпълнението на предвидените условия.

Второто важно изключение е уредено в § 3 "б" от преходните и заключителните разпоредби на ЗК. То визира случаите, когато едно търговско дружество със 100% държавно имуществено или държавно предприятие по смисъла на чл.62, ал.3 от ТЗ е придобило права или осъществява дейност подлежащи на концесиониране и участва при определени в Закона условия в друго търговско дружество. МС може да реши да предостави концесия на това новосъздадено дружество без търг или конкурс, ако в него едноличното търговско дружество, респ. държавно предприятие притежава акции или дялове, съставляващи най-малко 25% от капитала и на стойност над 300 хил. лв. Последните две условия са кумулативни.

В практиката и теорията имаше противоречиво тълкуване относно това, дали тази разпоредба не касае само заварени от ЗК случаи. Действително първоначалната редакция на Закона бе непълна и донякъде неясна. С измененията и допълненията внесени през 1997 г. обаче, изцяло можах да бъдат отстранени противоречията. Така в новата редакция на §3 (1) от ЗК изрично се допълни, че се прилага и към новосъздадените дружества.

Очевидно може да се направи правно обосноваването извод, че лицата по § 3 ал. 1 от ЗК са както дружества, които преди влизане в сила на закона са извършвали дейности, свързани с права, принципно подлежащи на концесиониране, така и такива дружества, които са били създадени след влизане в сила на измененията от 1997 г. Този извод се подкрепя и по аргумент за противното основание от § 2 на ЗК, в който законодателят урежда някои заварени случаи, докато във визираната хипотеза законодателят допълва § 3, ал.1 с второ изречение, изрично включващо и новосъздадените дружества, в които държавата изцяло притежава капитала. Разбира се, след като тази разпоредба се прилага за новосъздадените дружества, е правно логично, че се прилага и за тези дружества с държавно имущество, които са

OPINIONS

applies also to companies with state property that were established prior to the Act but which, for one reason or another, were not granted any rights that are subject to concession arrangements by the Council of Ministers.

The provision of § 3 (b) of the Act was also amended accordingly, thus allowing all newly-established companies, including those with foreign participation, to acquire a concession, as judged appropriate by the Council of Ministers, provided the above-listed requirements are observed.

Indeed, Resolution No. 30/17.11.1998 of the Constitutional Court recognizes that the provision of § 3 (b) entitles the Council of Ministers to grant concessions without any tender or competitive bid process to companies in which the parties referred to in § 3 sub. 1 hold at least 25 % of the shares or equity amounting to more than 300,000 BGN. At the same time, the Court deems that the parties under §3, sub. 1 must have held rights on property as defined under Art. 4 of the Concessions Act, or must have performed activities as specified under Art. 5 of the Concessions Act, prior to the establishment of a concession regime.

Based on the legal provision itself, and on the motivation supporting the draft act, it can be definitely concluded that the 1997 amendments fill certain gaps in the law and that they refer precisely to possible cases when a new single-owner company is established with state property, or when there are newly-acquired rights that are subject to a concession arrangement involving such companies.

Moreover, the Constitutional Court determines that § 3 (b) does not contradict Art. 18, para. 4 of the Constitution, since this refers to cases of public state property whereas the state, as represented by the Council of Ministers, determines the appropriate regime for such property. At the same time, the regime for treating public property, as determined by the state, is not relevant to Art. 19 of the Constitution, which guarantees equal treatment of legal entities in the conduct of economic activities, since the management of public property has to do with powers of authority for the purposes of satisfying particular public interests. The Council of Ministers is precisely the authority, which determines whether there are sufficient grounds of economic, social, financial, technical, etc. nature for granting a concession without any tender or competitive bid process (direct concession).

In this sense, pursuant to the Constitutional Court, it is allowable to have a deviation from the constitutional principle of equal start and free economic initiative. All this allows the conclusion that under the present legal regime, it is entirely possible and legally admissible for the Council of Ministers to grant a concession to a newly established company under the terms of §3 (b). Naturally, for such a decision to be made, it should be supported by the appropriate due diligence analyses of legal, financial, economic, social and environmental implications.

Last but not least, it should be taken into consideration that the respective concession agreement should be signed to specify the particular terms and conditions of the concession, as noted in the beginning of this text.

For the sake of completeness, I would also add that when a concession is being granted on properties that are yet to be developed by the concession holder and for his account, the provisions of the Public Procurement Act would not be applicable as regards their development.

МНЕНИЯ

създадени преди закона, но на които по една или друга причина МС не е предоставил права, подлежащи на концесуране.

В съответствие с това бе редактиран и § 3 “б” от закона, като по този начин всички новосъздадени търговски дружества, включително и тези с чуждестранно участие, могат по преценка на МС да придобият концесия, стига да са изпълнени посочените по-горе условия за това.

Действително в Решение № 30/17.11.1998 г. на Конституционни съд /КС/ се приема, че разпоредбата на § 3 “б” дава право на МС да предоставя без търг или конкурс концесия на дружества, в които лицата по § 3 ал. 1 имат най-малко 25 % акционерно или дялово участие на стойност над 300 хиляди лева. Същевременно се приема, че лицата по §3, ал.1 трябва да са имали права върху обекти по чл. 4 ЗК или извършвали дейности по чл. 5 ЗК преди създаването на концесионния режим.

Като се изхожда от самата законова разпоредба, както и от мотивите към законопроекта, може да се направи категоричният извод, че с измененията от 1997 г. се допълват празноти в закона и, че именно се визират възможните случаи при създаването на ново еднолично търговско дружество с държавно имущество или новопридобити права, подлежащи на концесиониране от тези дружества.

При това КС приема, че § 3 “б” не противоречи на чл. 18, ал. 4 от Конституцията, тъй като се касае за случаи на публична държавна собственост, като следователно държавата в лицето на МС определя режима на същата. В същото време определеният от държавата режим на публичната собственост не е относим към чл. 19 от Конституцията, гарантиращ равнопоставеността на правните субекти при осъществяването на стопанска дейност, тъй като управлението на публичната държавна собственост е свързано с властнически правомощия с оглед удовлетворяването на определени обществени интереси. Именно МС е органът, който преценява дали са налице достатъчно сериозни основания от икономическо, социално, финансово, технологично и др. естество, за предоставяне на концесия без търг или конкурс (пряка концесия).

В този смисъл според КС е допустимо отклонение от конституционния принцип за равен старт и свободна стопанска инициатива. Всичко това позволява да се заключи, че при сега действащия правен режим е напълно възможно и правно допустимо МС да предостави концесия на новоучредено търговско дружество при условията на §3 “б”. Разбира се, за да се вземе такова решение, ще бъде необходимо същото да е мотивирано със съответните анализи от правно, финансово, икономическо, социално и екологическо естество.

Не на последно място следва да се има предвид и необходимостта от подписване на съответния концесионен договор, уреждащ конкретните условия на концесията, както посочих в началото.

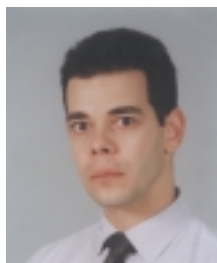
За пълнота бих отбелязал също така, че когато се предоставя концесия върху обекти, които тепърва ще бъдат изградени от страна на концесионера и с негови средства, за тяхното изграждане няма да се прилагат разпоредбите на Закона за обществените поръчки (ЗОП).

OPINIONS

The above indicates an evident desire on the part of the lawmaker to respond to the economic demands in the country and expand the basis for concession arrangements by adding properties that are yet to be developed, while expressly subjecting them to a special regime of legal treatment. This provides for predictability and gives a legal and economic security to the concession holder, ensuring that once the property has been developed, he will not need to participate in a tender or competitive bid process.

Legal Liability under the Bulgarian Law – the Need for Changes in Judicial Practices

Stefan Tzakov

The issues related to the legal liability under the Bulgarian law have led to ample judicial practices accumulated over the last fifty or more years since the adoption of the Obligations and Contracts Act. However, it is pertinent to ask whether these practices are up to date and meeting the need for protection of the interests of business entities. This paper will highlight some aspects of the typical court practices, which are subject to reasonable criticism in the legal doctrine and which, in our opinion, should be adjusted to the new conditions prevailing on the Bulgarian market.

1. According to judicial practices, there is no tortious liability of legal entities for *actus reus*. The courts justify this attitude with the understanding that legal entities cannot act culpably in a tort because of their lack of mental activity of their own.

This attitude underlies the thesis on the tortious liability of legal entities, which courts assume to exist only in the cases under Arts. 49 and 50 of the Contracts and Obligations Act (i.e. liability for damage caused by their employees in connection with the discharge of their duties or damage resulting from property of legal entities).

On the other hand, judicial practices reveal beyond any doubt that in order to have liability for damage caused by non-performance of contractual obligations of legal entities, the fault should lie with the legal entity.

One cannot share the view that legal entities can be liable for non-performance of contractual obligations but they have no tortious liability. There exist no arguments to support any distinction between *actus reus* in the various cases of civil liability. Such distinction is only an obstacle to parties concerned that seek remedy against damage caused by legal entities on the grounds of the general provisions of Art. 45 of the Obligations and Contracts Act.

МНЕНИЯ

Горното показва очевидното желание на законодателя да отговори на икономическите нужди в страната и да разшири базата за концесиониране с обекти, които предстои да бъдат построени, като същевременно изрично ги подчинява на особен правен режим. Това създава предсказуемост и правно-икономическа гаранция за концесионера, че след изграждането на обекта няма да трябва да се явява на търг или конкурс.

Отговорността за вреди по българското право – необходимост от промени в съдебната практика

Стефан Цаков

По въпросите, свързани с отговорността за вреди по българското право, е натрупана достатъчно богата съдебна практика през последните повече от петдесет години от влизането в сила на Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Поставя се обаче въпросът дали тази практика е актуална и днес и отговаря ли тя в достатъчна степен на необходимостта от защита на интересите на стопанските субекти. В настоящето изложение ще се спрем накратко на някои положения, залежали в константната съдебна практика, които са подлагани на разумна критика в правната доктрина и които според нашето виждане би следвало да бъдат съобразени с новите условия на българския пазар.

1. Съгласно съдебната практика, юридическите лица не отговарят за виновното си поведение при деликт. Съображенията на съдилищата са, че юридическите лица не могат да действат виновно при условията на деликт (непозволено увреждане), тъй като нямали собствена психическа дейност.

Въз основа на това виждане е изградена в практиката и тезата за деликтната отговорност на юридическите лица. Съгласно нея те могат да са деликтно отговорни само при наличие на предпоставките на чл. 49 и чл. 50 от ЗЗД (т.е. да отговарят за вреди, причинени от техни работници или служители при или по повод изпълнението на възложена им работа, или за вреди, произлезли от вещи, собственост на юридическите лица).

От друга страна обаче, безспорно е в съдебната практика, че за наличието на отговорност за вреди на основание неизпълнени договорни задължения от юридически лица, е необходимо наличието на вина у юридическото лице.

Схващането, че юридическите лица могат да действат виновно при неизпълнение на договорни задължения, а при деликт – не, не може да бъде споделено. Няма основание да

OPINIONS

Therefore, we believe that it would be more appropriate to accept the understanding that legal entities are liable for their own culpable conduct both in the non-performance of their contractual obligations and in tort.

2. Practices show the understanding that non-pecuniary damages are relevant only to cases of tort. There exist several arguments to support this thesis but one cannot accept that they justify it beyond any reasonable doubt. Conversely, we can find ample arguments to support the opposite theory that it is possible to claim non-pecuniary damage in cases of both tortious and contractual liability. The latter theory is to be preferred because it takes into consideration the interests of persons suffering non-pecuniary damage as a result of non-performance of contractual obligations.

3. Another aspect of common judicial practices, which needs to be revised, is the understanding that legal entities cannot suffer non-pecuniary damage. Unlike the legal doctrine, judicial practices restrict the scope of non-pecuniary damage only to the experience of pain and suffering. This interpretation leads to the thesis that only natural persons (individuals) can suffer and, for that matter, claim such damage. However, the law does not contain any restriction of this kind. Art. 52 of the Obligations and Contracts Act spells out only the way of establishing the compensation for non-pecuniary damage, which has to be fair.

In our opinion, it is unjustifiable to include only pain and suffering in the scope of non-pecuniary damage. Undoubtedly, such damage can be suffered also in the case of harm of one's reputation or injury of other non-tangible assets. One can also argue that such cases harm the interests of legal entities, too, and therefore the latter should not be excluded from the range of persons entitled to claim non-pecuniary damages. Such a new understanding in judicial practices could allow a business to be compensated, if its reputation has been harmed unfairly without any need for proving pecuniary damage in such cases.

4. The acceptance of these views in judicial practices would provide better protection of the rights and interests of legal entities suffering from the unlawful conduct of other persons. Such protection is particularly relevant to business entities participating in the dynamic economic life.

МНЕНИЯ

се разграничава виновното поведение на юридическите лица при различните видове гражданска отговорност. По този начин се ограничава възможността на заинтересованите лица да търсят поправка на причинените от юридически лица вреди на основание на общия състав по чл. 45 от ЗЗД.

С оглед на изложеното считаме, че би било по-правилно ако в практиката се възприеме схващането, че юридическите лица носят отговорност за собственото си виновно поведение както при неизпълнение на договорни задължения, така и при деликт.

2. В практиката се е наложило разбирането, че обезщетяване на неимуществени вреди се дължи само в случаите на неправомерно увреждане. Аргументите за това са няколко, но не може да се приеме, че те по неоспорим начин обосновават застъпваната теза. Напротив, в теорията е подробно аргументирана и обратната теория, че претендиране на обезщетение за неимуществени вреди е допустимо както при деликтната, така и при договорната отговорност. Тази теория следва да бъде предпочетена, тъй като тя държи сметка за интересите на субектите, претърпели нематериални вреди в резултат на нарушение на договорни задължения.

3. Друго положение, залегнало в постоянната съдебна практика, което заслужава да бъде преразгледано, е виждането, че юридическите лица не могат да понасят неимуществени вреди. За разлика от правната доктрина, съдебната практика стеснява обема на неимуществените вреди до претърпените болки и страдания. Въз основа на това тълкуване се налага и тезата, че подобни вреди могат да претърпят и съответно да претендират само физическите лица. Законът обаче не съдържа такова ограничение. Чл. 52 от ЗЗД посочва единствено как трябва да се определи обезщетението за неимуществени вреди – по справедливост.

Считаме, че не съществува основание в кръга на неимуществените вреди да се включват единствено болките и страданията. Безспорно е, че такива вреди могат да се претърпят и при увреждане например на доброто име в обществото, както и при накарняване на други нематериални ценности. Безспорно е също така, че засягането на тези ценности уврежда интересите и на юридическите лица, поради което не следва те да бъдат изключвани от кръга на субектите, които имат правото да претендират обезщетение за неимуществени вреди. Едно подобно ново разбиране в съдебната практика би дало възможност на сградено търговско дружество да бъде обезщетено, в случай, че неговото добро име бъде недобросъвестно накарнено в публичното пространство, без да е необходимо да доказва, че в резултат на това накарняване е претърпяло имуществени вреди.

4. Възприемането на накратко изложените по-горе становища и в съдебната практика би довело до възможността за по-широка защита на правата и интересите на правните субекти, претърпели вреди в резултат на противоправното поведение на други лица. Подобна защита е особено необходима за субектите на търговското право, участници в динамичния стопански оборот.

LITIGATION

Foreclosure against a Pledged Business Enterprise

Ivan Markov

With the coming into force of the Special Pledges Act (SPA), Bulgaria saw a notable momentum toward more varied and simpler forms of collateral used in the business cycle.

Time has shown that a lien on the business enterprise of the debtor as a special case of special pledge is increasingly the surety instrument of choice, ensuring in an efficient and relatively quick manner a reliable protection for the interests of creditors. Such a conclusion stems both from the standardized and streamlined procedure for recording this type of pledge and from the statutory speed ensured in the law for foreclosing on the pledged property in case of non-performance on the part of the debtor of the obligation secured by the pledge.

Failure to perform under the secured obligation engenders the right for the pledgee to proceed to foreclose on the property pledged, where the former may satisfy his claim, by his own choice, either from the business enterprise as a unity of rights, obligations and actual relationships, or from individual assets of the enterprise.

The foreclosure procedure includes lodging an application with the respective public registers requesting the recordation of the commencement of foreclosure against the object of the special pledge. The application should identify precisely the assets on which the foreclosure is focused. As a prerequisite, the application stating commencement of foreclosure must be first recorded with the commercial register, in the record file of the pledgor, where the surety bond for setting up the lien on the business enterprise was first recorded. In case the foreclosure is aimed also against real property as part of the pledged business enterprise, the commencement of foreclosure should also be recorded with the Recordation Office of the competent district court of law.

If the foreclosure is focused on movables and receivables, the application to commence foreclosure should be recorded also with the Central Register of Special Pledges (CRSP). Although the law does not explicitly require this, it is recommendable, if the foreclosure is aimed at the business enterprise in its entirety, to make the above recordation arrangements with the property register, or the CRSP, as the case may be, in order to ensure a sound protection for the creditor's interest.

As soon as the initiation of foreclosure against the pledged property has been recorded, the pledgee must notify the pledgor that foreclosure has been undertaken. The notification should contain information about the recordation made, the size of the claim that the pledgee wants resolved, a description of the property pledged, and about the foreclosure method selected by the creditor.

Having performed the above actions, the pledgee has the right to gain hold of the pledged property and undertake measures to retain or increase its value. To exercise this right, he may, on the basis of an excerpt transcript of the respective register certifying the recordation of the surety and the commencement of foreclosure, and in case the pledgor fails to cooperate, request the execution judge to hand over the pledged property.

ПРОЦЕС

Изпълнение върху заложено търговско предприятие

Иван Марков

С влизането в сила на Закона за особените залози (ЗОЗ) се даде осезателен тласък в посока на разнообразяване и опростяване на използваните в търговския оборот обезпечения.

С течение на времето се оказва, че залогът върху търговското предприятие на длъжника като специфичен случай на особен залог стана един от предпочитаните обезпечителни инструменти, гарантиращ по един ефективен и сравнително бърз начин надеждна защита интересите на кредиторите. Основание за такъв извод дават както унифицираният и опростен начин на вписването на този залог, така и законово осигурената бързина при изпълнението върху заложеното имущество, в случай на неизпълнение от страна на длъжника на обезпеченото със залога задължение.

От неизпълнението на обезпеченото задължение произтича правото зложният кредитор да пристъпи към изпълнение върху предоставеното като обезпечение имущество, при което той може да се удовлетвори по свой избор било от търговското предприятие като съвкупност от права, задължения и фактически отношения, било от отделни активи на предприятието.

Процедурата по изпълнението включва изготвяне на заявление до съответните публични регистри за вписване на пристъпването към изпълнение върху предмета на особения залог. Заявлението следва точно да идентифицира активите, върху които се насочва изпълнението. Задължително изискване е, заявлението за пристъпване към изпълнение да бъде вписано първо в търговския регистър по партидата на залогодателя, където първоначално е бил вписан и договорът за залог върху търговското предприятие. В случай, че изпълнението бъде насочено и върху недвижими имоти като част от заложеното предприятие, пристъпването към изпълнение трябва да бъде вписано и в службата по вписванията към съответния районен съд.

Ако изпълнението бъде насочено върху сдвижими активи и вземания, заявлението за пристъпване към изпълнение трябва да бъде вписано и в Централния регистър на особените залози (ЦРОЗ). Въпреки, че липсва изрично законово изискване, ако изпълнението бъде насочено към търговското предприятие като цяло, извършването на посочените по-горе вписвания в имотния регистър, респ. ЦРОЗ, също е препоръчително, с цел осигуряване на по-пълна защита на кредиторския интерес.

Незабавно след вписването на пристъпването към изпълнение върху заложеното имущество зложният кредитор е длъжен да уведоми залогодателя за започването на изпълнението. Съобщението трябва да съдържа информация за извършеното вписване, размера на търсеното от кредитора вземане, описание на заложеното имущество, както и за избрания от кредитора начин на изпълнение.

LITIGATION

The creditor, who has recorded the commencement of foreclosure against a business enterprise as a unity, may also appoint a manager for the enterprise, and following the recordation of such manager the pledgor can no longer exercise his rights on the pledged business enterprise, including his right to manage it. As of the date of recordation of the manager, any actions concerning the management of the pledged enterprise may be performed solely by that manager, whereas any individuals who have managed the business enterprise up to that point are obliged to cooperate as necessary in the performance of his duties.

The pledgee may proceed to dispose of the pledged property upon the expiry of a two-week period as of the recordation of foreclosure commencement. If the sale does not take place within 6 months of the recordation, any subsequent creditor who has on his turn, recorded commencement of foreclosure against the pledged property has the right to proceed to sell the property.

In relation to foreclosure, it is obligatory to assign a custodian nominated by the pledgee who has effected a recordation of foreclosure commencement.

The custodian prepares an initial and a final list of creditors that hold rights on the pledged property, stating the size of the secured claim for each creditor and the creditor's respective privilege. He sets up a bank account in his name for all proceeds from the sale of the pledged property. The custodian may set up such an account prior to preparing the list of creditors and even as soon as he is appointed. When a sufficient amount of money has been received in the custodian's account, he prepares a list of its allocations and presents it to the pledgor and to the pledgees. If the above parties do not appeal the list, within 7 days of its announcement, before the competent district court, the custodian must, without delay, hand over the amounts due to the creditors as per the allocation, and this completes the foreclosure procedure.

An additional advantage of the procedure is the freedom of the pledgee to choose the specific method to conduct the sale as well as the way and the means for its announcement. Considering also that the law recognizes the creditor's option, after making the due recordation and notification, to abandon the chosen foreclosure method and move on to another, one can understand the reasons why an increasing number of lenders are attracted to this modern method to secure their lending.

ПРОЦЕС

След извършването на посочените по-горе действия зложният кредитор има право да получи държането на заложеното имущество и да вземе мерки за запазване или увеличаване на неговата стойност. За реализиране на това си право той може, въз основа на извлечение от съответния регистър за вписване на обезпечението и за пристъпване към изпълнение и когато залогодателят не окаже необходимото съдействие, да поиска от съдия-изпълнителя предаването на заложеното имущество.

Кредиторът, вписал пристъпване към изпълнение на търговско предприятие като съвкупност, може да назначи и управител на предприятието, с вписването на който залогодателят престава да може да упражнява правата си върху заложеното търговско предприятие, включително правото да го управлява. От датата на вписването на управителя всички действия по управлението на заложеното предприятие могат да бъдат извършвани само от него, като лицата, управлявали до този момент търговското предприятие, са задължени да му оказват необходимото съдействие при осъществяване на неговата дейност.

Зложният кредитор може да пристъпи към продажба на заложеното имущество след изтичане на 2 седмици от вписването на пристъпването към изпълнение. Ако продажбата не бъде извършена до изтичането на 6 месеца от вписването, всеки следващ кредитор, вписал на свой ред пристъпване към изпълнение върху заложеното имущество, има право да пристъпи към неговата продажба.

Във връзка с изпълнението е задължително определянето на депозитар, посочен от зложния кредитор, вписал пристъпване към изпълнение.

Депозитарят изготвя първоначален и окончателен списък на кредиторите, които имат права върху заложеното имущество, в който посочва размера на обезпеченото вземане на всеки от тях и съответно неговата привилегия. Той открива на свое име банкова сметка, по която се превеждат всички суми, получени от продажбата на заложеното имущество. Отриването на такава сметка може да бъде извършено от депозитаря и преди изготвянето на списъка на кредиторите и дори веднага след неговото назначаване. След набирането на достатъчна сума по сметката на депозитаря, същият изготвя списък с нейното разпределение, който предоставя на залогодателя и зложните кредитори. Ако в 7-дневен срок от съобщаването на списъка споменатите по-горе лица не го обжалват пред съответния районен съд, депозитарят незабавно предава на кредиторите сумите, дължими им по силата на извършеното разпределение, с което приключва и самата процедура по изпълнение.

Допълнително предимство на процедурата е свободата на зложния кредитор да избере конкретния способ за осъществяване на продажбата, както и начина и средствата за нейното оповестяване. Като се има предвид и признатата от закона в полза на кредитора възможност след съответно вписване и уведомяване той да изостави избрания начин на изпълнение и да се насочи към друг, може да се намери аргументирано обяснение защо все повече кредитодатели се ориентират към този модерен способ за гарантиране на задълженията.

CIVIL LAW

Legal Status of Branches of Foundations under the Bulgarian Laws

Roman Stoyanov

Prior to the effective date of the Not-for-profit Legal Entities Act (1 January 2001), the Bulgarian legislation did not recognize the legal institution of a branch of a foundation and therefore it was not used in practice. The new law, however, provides only the general framework of the issue, which is far from being exhaustive. Therefore, interpretation techniques are used to clarify its provisions.

Still, the review of the statutory provisions leads to the following major conclusions:

1. The branch is a distinct subdivision of the foundation, whose seat is in a city different from the place of the head office of the foundation;

2. The opening of a branch has to be explicitly provided for in the Articles of Association of the foundation. The Articles of Association should specify the activities of the branch, which may be specific in comparison to the general activities of the foundation or an element of these general activities but they have to be performed within the territory at the seat of the branch. Besides, the Articles of Association have to define the representative powers of the branch manager;

3. Branches are subject to registration in the Register of Not-for-profit Legal Entities with the competent regional court, although branches themselves are not legal entities. It is this registration that has decisive importance for the establishment of a branch of a foundation within the meaning of the Not-for-profit Legal Entities Act;

4. Although branches are not separate legal entities, the imperative statutory provisions of Article 19 of the Commercial Act obligate them to keep separate accounting and draw up separate balance sheets ("Branches of legal entities that are not traders within the meaning of this Act... shall draw up balance sheets as well"). The analysis of the applicable tax legislation leads to the conclusion that the branch of a foundation is not an independent tax liable person and it has to provide its head office with the necessary information for filling in the tax return covering the respective tax period;

5. The existing tax legislation does not include any explicit provisions that require branches of foundations to register for tax purposes. Nevertheless, pursuant to the Statistics Act and the Regulations on the Maintenance and Operation of the BULSTAT Register, branches are subject to BULSTAT registration.

Hence, we can draw the conclusion that the legal institution of a branch of a foundation creates legal opportunities for better organization of the work of foundations and operations at various places without any need for the establishment of new foundations to monitor the attainment of the objectives set out by the founding members at the respective place. This new legal form under the Bulgarian legislation provides opportunities for more efficient performance of the foundation at the local level, including opportunities for more stringent reporting of the costs incurred in the operation of the branch through its separate balance sheet. Last but not least, this is a way to provide the government with opportunities for supervision of the activities of the foundation at the

ГРАЖДАНСКО ПРАВО

Правен режим на клон на фондацията по българското право

Роман Стоянов

До влизането в сила на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) на 01.01.2001 г., в българското право нямаше правна уредба на правната фигура "клон на фондация", поради което тази конструкция не се срещаше и в практиката. Действащият закон от своя страна, даде само най-обща и съвсем неизчерпателна регламентация на разглеждания проблем, което налага и прибягването до тълкувателни способности за изясняване на неговата правна уредба.

Анализът на законовите разпоредби все пак позволява да бъдат направени следните основни изводи:

1. Клонът е обособено погразделение на фондацията, със седалище в населено място, различно от мястото, където е разположено централното управление на фондацията;

2. За да може да бъде открит клон е необходимо това да е изрично предвидено в устава на фондацията. В него следва да се посочи дейността на клона, която може да има специфичен характер спрямо общата дейност на фондацията или част от общата дейност, но осъществявана на конкретната територия по седалището на клона. В устава, също така, следва да се определи и представителната власт на управителя на клона;

3. Клонът подлежи на вписване в регистъра за юридическите лица с нестопанска цел при окръжния съд по неговото седалище, въпреки, че самият той не е юридическо лице. Именно това вписване има определящо значение за възникването на клона на една фондация по смисъла на ЗЮЛНЦ;

4. Макар, че не е самостоятелно лице, по силата на императивната разпоредба на чл. 19 от Търговския закон ("Клоновете на юридическите лица, които не са търговци по смисъла на този закон ... съставят и баланс."), клонът на фондацията води отделно счетоводство като такова и съставя отделен баланс. От анализа на приложимото данъчно законодателство можем да заключим, че клонът на фондацията не е самостоятелен данъчен субект, а представлява на своето централно управление необходимите данни за попълване на справка-декларацията за съответния период;

5. Данъчното законодателство не предвижда изрично задължение за данъчна регистрация на клона на фондацията. Според Закона за статистиката и Наредбата за поддържане и функциониране на регистър БУЛСТАТ обаче, клонът подлежи на самостоятелна БУЛСТАТ регистрация.

Следователно, можем да направим извод, че правният институт "клон на фондация" създава правни възможности за по-добра организация на работата на фондациите и изпълнението на техните задачи в различни населени места, без да е необходимо за целта да се създават отделни нови фондации, които да контролират изпълнението на съответните цели, заложили от учредителите в съответното населено място. Тази нова за българското право форма дава възможност за по-ефективно изпълнение целите на фондацията в дадения регион, включително чрез по-строга отчетност на разходите за тази обособена дейност на фондацията посредством обо-

CIVIL LAW

local level through a registered branch separately and simultaneously with the supervision of the overall operation of the foundation. One should mention also the opportunity for foreign foundations to establish branches, to which the above-mentioned conclusions are even more relevant than to the branches of local foundations.

RULERS OF COMMERCE

Taxation of Organizers of Games of Fortune

Dimitar Slavchev

The law-maker has introduced a differentiated approach to tax liabilities, depending on the type of activity.

Firstly, the games under Art. 1, para 3 of the Excise Tax Act, i.e. slot machines, roulette and other gaming equipment in casinos are subject to excise taxes. The excise tax is payable on a quarterly basis in the form of purchase of stickers (excise tax strips) from the tax office at the place of registration of the tax liable person.

Secondly, pursuant to Art. 2a of the Corporate Income Tax Act, a final tax is charged on the value of revenues from bets in the following games: lotteries, ruffles, totalizer and lotto, bets on the outcome of sports events, bets on random events and number games like bingo and keno. The tax base, the amount of the tax and its withholding depend on the type of game and they can be summarized as follows:

- Totalizer, lotto and bets – the tax base is equal to the value of the bets; the tax rate is 8 % and the tax is withheld and paid by the organizers within three to seven working days after the date on which the results become known;
- Lottery, bingo and keno – the tax base is equal to the face value of the bets; the tax rate is 12 % the tax is withheld and paid by the enterprise that prints or imports the documents for participation in such games. The tax is paid upon receipt of the tickets (documents for participation);
- Games in which the value of the bet is expressed in increased price of the telephone pulse – the tax base is equal to the increased price of the telephone pulse; the tax rate is 12 % and the tax is withheld and paid by the licensed telephone operator.

The analysis of these statutory provisions reveals the differentiated approach of the law-maker to the taxation of the organizers of games of fortune, where the amount of the tax burden and the ways to charge and pay the tax reflect the specific features of the various types of games.

ГРАЖДАНСКО ПРАВО

собения баланс на тази дейност. Не на последно място, по този начин се осигурява и възможността за осъществяване на контрол от страна на сържавата върху обособената дейност на фондацията, извършвана на регионално ниво чрез регистриран клон, отделно и едновременно с контрола върху цялостната дейност на фондацията. Трябва да отбележим също и възможността за създаване на клон на чуждестранна фондация, в който случай горните изводи важат дори с още по-голяма сила в сравнение с клоновете на местните фондации.

ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ

Данъчно облагане на организаторите на хазартните игри

Диимитър Славчев

Законодателят е възприел диференциран подход при определяне на данъчните задължения в зависимост от вида на извършваната дейност.

На първо място, с акциз се облагат хазартните игри съгласно чл. 1, ал. 3 от Закона за акцизите, а именно – игрален автомат, рулетка и други игрални съоръжения в казино. Плащането на акциза е на тримесечие и се изразява в закупуването на стикери (бандеролни знаци) от данъчната служба по регистрацията на данъчнозадължения субект.

На второ място, съгласно чл. 2а от Закона за корпоративното подоходно облагане, с окончателен данък върху стойността на получените за всяка игра залози се облагат организаторите на следните видове хазартни игри: лотарии, томболи, томо и лото, залагания върху резултати от спортни състезания, залагания върху случайни събития, числови лотарийни игри – “Бинго” и “Кено”. Данъчната основа, върху която се определя дължимият данък, неговият размер и удържане, зависи от вида на хазартната игра и може да се систематизира по следния начин:

- Томо, лото и залагания – данъчната основа е стойността на залозите, размерът на данъка е 8 %, данъкът се удържа и внася от организаторите в срок от 3 до 7 работни дни от датата на определяне на резултатите;
- Лотария, “Бинго” и “Кено” – данъчната основа е номиналът на залозите, размерът на данъка е 12 %, данъкът се удържа и внася от предприемачето, което отпечатва или внася от чужбина документите за участие в хазартните игри. Данъкът се внася при получаването на билетите (документите за участие);
- Игри, при които стойността на залога за участие се изразява в увеличена цена на телефонния импулс – данъчната основа е увеличената цена на телефонния импулс, размерът на данъка е 12 %, данъкът се удържа и внася от лицензирания телефонен оператор.

Анализът на разгледаните нормативни постановки показва диференциран подход на законодателя във връзка с данъчното облагане на организаторите на хазартни игри, при които при определянето на размера на данъчната тежест и реда на данъчното облагане са отчетени спецификите на различните видове хазартни игри.

MEDIA AND TELECOMMUNICATION

Issues, Related to the Implementation of the Radio and Television Act

Pavel Velchev

Hereunder we will explore some of the issues, arising from the implementation of the Radio and Television Act (RTA), as well as their impact on the media market.

1. According to the latest amendments to the RTA, competition procedures can now be initiated both by the Electronic Media Council (EMC), as well as by any other interested party. Given the fact that already applications have been submitted for the issuance of licenses for local radio broadcasting in eleven regions and that the EMC has submitted a query to the Communications Regulation Commission (CRC) as to the availability of unallocated radio frequency spectrum, the procedures and rules for holding the competitions shall be of essential importance.

2. An entirely new scheme for holding competitions was introduced. Until the adoption of the amendments to the RTA, primary importance was accorded to the telecommunications licenses. Since a limited resource was being distributed (the radio frequency spectrum), competition procedures for issuance of telecommunications licenses were held by specially elected ad hoc commissions, and the final decisions regarding rating of competitors were taken by the Council of Ministers. Based on the said decision, the State Telecommunications Commission (STC) issued licenses to the persons, rated first in the competitions. The number of licenses issued was equal to unallocated frequencies.

The situation regarding issuance of programming licenses was different. Since the Council of Ministers failed to adopt an Ordinance on Holding Competitions by the National Council on Radio and Television (NCRT), a procedure was applied, under which any person, fulfilling the requirements of the law, was entitled to receive a programming license, regardless of whether a competition was held for the issuance of a telecommunications license, or not. After the decision of the NCRT, the STC issued the license on condition of linked competence.

3. Following the latest amendments to the RTA and the TA, the situation changed radically. Now the leading role belongs to the programming license, and the greatest weight in the course of evaluation of competitors shall be accorded to the programming concept, scheme and project they propose. All competitions for issuance, both of programming, as well as of telecommunications licenses for radio and television activities, shall be held by the EMC under a procedure, provided for in the RTA. After rating the candidates, the EMC shall adopt decisions for issuance of the two licenses, and the telecommunications license shall be issued by the CRC, on condition of linked competence, on the basis of the decision of the EMC.

In our view the change thus introduced could have a positive effect on competition procedures, since the entire process will be concentrated in one body and the issuance of programming licenses will not be separated from the issuance of telecommunications licenses. Thereby any risk for issuance of an unlimited number of

МЕДИЯ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

Някои проблеми свързани с прилагането на Закона за радиото и телевизията

Павел Велчев

В настоящото изложение ще се спрем на някои от проблемите, които възникват при прилагането на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), както и влиянието им върху медийния пазар.

1. С последните изменения на ЗРТ, иницирането на конкурсните процедури вече може да става както от Съвета за електронни медии (СЕМ), така и от всяко заинтересовано лице. Тъй като вече има подадени заявления за издаване на лицензи за местно радиоразпръскване за единадесет региона и СЕМ е изпратил запитване до Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) за наличие на свободен честотен ресурс, от съществено значение ще бъдат редът и правилата за провеждане на конкурсите.

2. Въведена е изцяло нова схема за провеждане на конкурсите. До приемането на промените в ЗРТ водеща роля имаше далекосъобщителната лицензия. Тъй като се разпределяше ограничен ресурс (радиочестотен спектър), за издаването на далекосъобщителна лицензия се провеждаше конкурсна процедура от специално избрана за това комисия ad hoc, като крайното решение за класирането в конкурса се вземаше от Министерски съвет. Държавната комисия по далекосъобщения (ДКД) въз основа на това решение издаваше лицензия на лицата, класирани на първите места в конкурса. Издаваха се толкова лицензии, колкото бяха свободните честоти.

Не така стоеше въпроса с издаването на програмните лицензии. Тъй като Министерски съвет не прие Наредба за провеждане на конкурси от Националния съвет за радио и телевизия (НСРТ), се провеждаше процедура, при която всеки, който отговаряше на предвидените в закона условия трябваше да получи програмна лицензия, без значение дали се провежда конкурс за издаване на далекосъобщителна такава или не. След решението на НСРТ, ДКД издаваше лицензията в условията на обвързана компетентност.

3. След последните промени в ЗРТ и ЗД ситуацията коренно се промени. Водеща роля вече има програмният лиценз, като най-голяма тежест при оценката на кандидатите ще имат предложените програмна концепция, схема и проект. Всички конкурси за издаване, както на програмни така и на далекосъобщителни лицензии за радио и телевизионни дейности ще се провеждат от СЕМ по ред, предвиден в ЗРТ. След класирането на кандидатите СЕМ ще взема решения за издаването и на двете лицензии, като далекосъобщителната лицензия ще се издава от КРС, при условията на обвързана компетентност въз основа на решението на СЕМ.

По наше мнение така направената промяна би могла да окаже положителен ефект върху конкурсните процедури, тъй като целият процес ще бъде концентриран в един орган и няма да се разделя издаването на програмната от това на далекосъобщителната лицензия. По този начин ще се предотврати опасността в един регион с няколко свободни

MEDIA AND TELECOMMUNICATION

programming licenses in a region having only several unallocated radio frequencies, which existed before the changes, will be eliminated.

At the same time, however, even at present the Tariff of Charges, to be collected by the EMC, has not yet been adopted. This fact is bound to lead to delays, since obviously without adopting the Tariff, no competition could be held. On the basis of practice from competitions, held under the procedure of the TA, in our view the lack of clear criteria in the RTA for rating the proposals could compromise the competitions and lead to court procedures. Therefore urgent legislative intervention shall be required before launching such procedures.

4. In addition to the above issues, a very serious problem appears to be the existence of many programming licenses issued to regions, where no unallocated radio frequency spectrum is available. Such an erroneous practice in some manner was justified before the changes by the provision of Art.107 of the RTA, by virtue of which licensed radio- and TV operators were obliged to ensure distribution of their programs in accordance with the requirements and deadlines, determined in the license (which were always set at 12 months for a 24-hour program), and in case of failure to meet such obligations the STC (and now CRC) could revoke the license on these grounds only. By virtue of the latest amendments to the law, however, this article was repealed. Thereby the issued licenses remained valid and effective for the entire terms, for which they have been issued. In practice this renders them "dead" licenses, since operators can not achieve the objectives, for which they have been issued and namely to broadcast the respective programs.

Evidently, the RTA contains a number of ambiguities and contentious provisions, which the regulatory bodies and operators confront in the course of implementation of the law. In our view, however, despite the many difficulties, on the basis of experience accumulated and the new legislative framework in the sector, the EMC will succeed in establishing a lasting practice, whereby clear rules could be introduced on the media market.

In the next issue we will explore the opportunities for operators, holding only programming licenses for a certain region, as well as some other contentious issues, which may arise in the course of implementation of the law.

QUESTIONS AND ANSWERS

Is it possible for a security to be requested for a claim in cassation proceedings?

The request for security to be given by the debtor out of his property is related to the creditor's opportunity for seeking future exercising of a disputed right, which is guaranteed by law. The court will rule on the security at the request of the claimant. In accordance with the binding interpretative decision, the Supreme Court of Cassation cannot grant such a request if the latter has not been made before the first- or the second-instance court. This means that security may be requested only before the first instance court or in the appellate review process, where the litigation is pending.

МЕДИЯ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

честоти да бъдат издадени неограничен брой програмни лицензи, каквато възможност съществуваше преди промените.

Наред с това обаче, и до момента не е приета Тарифа за таксите, които се събират от СЕМ. Този факт неминуемо ще доведе до забавяне, тъй като е ясно, че без приета Тарифа не би могло да се проведе и конкурс. С оглед на практиката ни от конкурсите, провеждани по реда на ЗД, считаме, че липсата на ясни критерии в ЗРТ за оценяване на предложенията може да опорочи конкурсите и да доведе до редица съдебни процеси. По тази причина е наложителна спешна законодателна намеса преди започването на процедурите.

4. Наред с гореизложените въпроси, като много сериозен се очертава и проблемът с многото издадени програмни лицензи за региони, където няма свободни честоти. Тази порочна практика по някакъв начин се санираше преди промените с разпоредбата на чл. 107 от ЗРТ, по силата на която лицензираните радио- и телевизионни оператори бяха длъжни да осигурят разпространение на програмите си в съответствие с изискванията и сроковете, определени в лицензията (която винаги бяха 12 месеца за излъчване на 24 часова програма), като при забава на изпълнението на това задължение ДКД (сега КРС) можеше да отнеме лицензията само на това основание. С последните изменения на закона обаче, този член беше отменен. По този начин издадените лицензи останаха действащи и действителни за целия срок, за който са издадени. Това на практика ги прави "мъртви" лицензи, тъй като операторите не могат да постигнат целта, за която са издадени, а именно излъчване на съответната програма.

Очевидно е, че в ЗРТ има редица неясноти и спорни разпоредби, с които неминуемо се сблъскват регулаторните органи и операторите при приложението на закона. По наше мнение обаче, въпреки многото трудности, опирайки се на натрупания опит и новата правна рамка в сектора, СЕМ ще успее да изгради трайна практика, с която да внесе ясни правила на медийния пазар.

В следващият брой ще се спрем на възможностите пред операторите, които имат само програмни лицензи за даден регион, както и на някои други спорни въпроси, които могат да възникнат при приложението на закона.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

Може ли в рамките на касационното производство да се поиска обезпечение на иска ?

Налагането на обезпечителни мерки върху имуществото на длъжника е гарантирана от закона възможност кредиторът да гарантира бъдещото осъществяване на едно свое спорно право. Обезпечителните мерки се налагат от съда по искане на ищеца. Според задължителното тълкуване на ОСГК ВКС не може да допусне налагането на такива мерки, когато искане за това не е било направено пред първата или втората инстанция. Изложеното означава, че молба за обезпечение на иск може да бъде предявена само пред първоинстанционния или въззивния съд, пред който делото е висящо.

QUESTIONS AND ANSWERS

In what cases can international arbitration be agreed upon?

Pursuant to the Civil Procedure Code (CPC), the parties are free to agree on foreign or international arbitration to settle any disputes arising between them, provided the presence of the following requirements:

- The dispute should relate to property and be excluded from the exclusive jurisdiction of Bulgarian courts. The disputes that are explicitly excluded from this option are those related to rights in rem or possession of real estate, as well as alimonies or labour rights;
- The parties should have agreed on such arbitration in writing;
- The domicile or the place of establishment of at least one of the parties should be abroad.

Is the contract valid if it has been signed by the managing director of the company beyond his or her powers as specified in the Articles of Association?

Yes, it is. The registered managing director is the person representing the company before third bona fide parties and entitled to sign contracts for and on behalf of the company and to commit it financially. The non-observance of the Articles of Association with regard to the powers is an internal corporate matter to be settled between the managing director and the company.

When does the term of office of the liquidator of a company expire?

Upon his or her deletion from the Commercial Register.

Does the expiry of the liquidation term specified in the decision preclude the powers of the liquidator?

No, it does not. The liquidation term is only instructive and it is subject to extension. The powers and the representative functions of the liquidator ensue from the decision on his or her appointment and the recordation of the decision in the Commercial Register.

Is the employer entitled to retain the employment record book of the employee after the termination of employment?

No, he or she is not. The employer has to immediately clear the employment record book in accordance with the legal requirements and return it to the employee. The employer and the officials to blame for the retention are jointly liable before the employee for any damage incurred as a result of the unlawful retention of the employment record book after the termination of employment.

BRIEFLY

1. Amendments to the Patent Act were promulgated in the State Gazette, issue 66 of 09.07.2002, which became effective as of the date of their publication. A large part of the amendments are of a systemic, drafting and terminological nature. Preferences are established for small- and medium-sized enterprises and the term "condition" regarding the equipment is better defined. A new text was also added to the Act, according to which in case several persons have applied for a patent regarding one and the same invention, bearing the same dates of application, respectively having equivalent priority, each of them shall be entitled to a patent. The

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

В кои случаи може да се договори международен арбитраж?

Съгласно Гражданско процесуалния кодекс (ГПК) страните са свободни да договорят като компетентен да разгледа и разреши възникналите между тях спорове чужд или международен арбитражен съд, при наличието на следните предпоставки:

- Спорът да има имуществен характер и да не попада под изключителната подведомственост на българските съдилища. Изрично изключени са споровете, които имат за предмет вещни права или владение върху недвижим имот, издръжка или право по трудово правоотношение.
- Страните да са договорили арбитраж в писмена форма.
- Местожителството, респективно седалището на поне една от страните по спора да е в чужбина.

Валиден ли е договор сключен от управител на дружество извън пределите на правомощията му, определени в устава.

Да. Спрямо третите добросъвестни лица вписаният управител е лицето което представлява дружеството и има право да сключва договори от негово име и за негова сметка. Несъобразяването с предвидените в устава на дружеството правомощия на органите на дружеството е вътрешен въпрос, който се урежда между дружеството и управителя.

Кога изтича мандатът на ликвидатора на търговско дружество?

Със заличаването му от търговския регистър.

Изтичането на посочения в решението за прекратяване срок за ликвидация преклудира ли правомощията на ликвидатора?

Не. Срокът на ликвидацията е инструктивен и може да бъде продължаван. Правомощията и представителната власт на ликвидатора почиват на решението за назначаването му и на вписването на това решение в търговския регистър.

Може ли работодателят да задържа трудовата книжка на работника/служителя след прекратяването на трудовото правоотношение?

Не. При прекратяване на трудовото правоотношение Работодателят е длъжен незабавно да оформи трудовата книжка съобразно разпоредбите на закона и да я върне на служителя. Работодателят и виновните за задържането длъжностни лица отговарят солидарно към работника или служителя за вредите, които той е претърпял поради незаконно задържане на трудовата му книжка, след като трудовото правоотношение е било прекратено.

НАКРАТКО

1. В ДВ, бр. 66 от 09.07.2002 г. бяха публикувани изменения в Закона за патентите, които влизат в сила от датата на публикацията. Голяма част от промените имат систематично-редакционен и терминологичен характер. Установени са преференции за малките и средни предприятия, формулирано е по-подробно понятието "състояние" на техниката. В закона също така е включен нов текст, съгласно който, ако няколко лица са дали заявки за патент на едно и също изобретение, с една и съща дата на подаване, съответно един и същи приоритет, право на патент има всяко едно от

BRIEFLY

amendments provide for a detailed regulation of the procedure for payment of annual patent maintenance fees.

2. Amendments to the Implementing Regulation of the Value-Added Tax Act were promulgated in the State Gazette, issue 63 of 28.06.2002. These changes concern mainly the subject of levying VAT on tourist services. The procedure for opening, operating and closing of so-called "VAT accounts" is also regulated.

3. The Act Amending the Corporate Income Tax Act was promulgated in the State Gazette, issue 62 of 25.06.2002. The amendments define expressly the term "transactions carried out on a regulated Bulgarian securities market".

4. By Resolution of the Council of Ministers № 303 of 21.05.2002, promulgated in the State Gazette, issue 62 of 25.06.2002, the updated Telecommunications Sector Policy of the Republic of Bulgaria was adopted. It is of even greater interest in view of the forthcoming privatization of the BTC.

5. The latest amendments to the Public Offering of Securities Act were promulgated in the State Gazette on 21.06.2002. According to the new texts the term public offering covers also the proposal to subscribe shares at a founding meeting in the process of establishment, in case the meeting was attended by more than 50 persons. The issues, related to transformation of public companies, underwent serious changes.

НАКРАТКО

мях. С измененията се дава и подробна регламентация на реда за внасяне на годишни такси за поддържането на патента.

2. В ДВ, бр. 63 от 28.06.2002 г. бяха публикувани промените в Правилника за прилагане на Закона за данък добавена стойност. Промените са основно в материята за облагане с ДДС на туристическите услуги. Регламентиран е и редът за откриване, използване и закриване на т-нар. "ДДС сметки".

3. В ДВ, бр. 62 от 25.06.2002 г. беше публикуван Закон за изменение на Закона за корпоративното подоходно облагане. С измененията изрично се дефинира понятието "сделки, извършени на регулиран български пазар на ценни книжа".

4. С решение на Министерски съвет № 303 от 21.05.2002 г., публикувано в ДВ, бр. 62 от 25.06.2002 г., беше приета актуалната Секторна политика в далекосъобщенията на Република България. Същата представлява интерес още повече с оглед предстоящата приватизация на БТК.

5. На 21.06.2002 г. бяха публикувани в ДВ последните изменения в Закона за публичното предлагане на ценни книжа. Съгласно новите текстове под публично предлагане се разбира и предлагането за записване на акции на учредително събрание в процес на уреждане, когато на събранието присъстват повече от 50 лица. Сериозни промени претърпя материята, свързана с преобразуването на публичните дружества.

NEW TELEPHONES • НОВИ ТЕЛЕФОНИ • NEW TELEPHONES • НОВИ ТЕЛЕФОНИ

Tel.: (00 359 2) 971 03 23, 971 02 54, 971 02 61, 971 39 96, 971 39 35

Fax: (00 359 2) 971 11 91, 971 01 62

Published by Law Offices:

Lega InterConsult Penkov, Markov & Partners is a private law office established in 1990.

We provide consultations and comprehensive legal service to Bulgarian and foreign enterprises in all major spheres of law related to the economy. The team approach of 37 Partners, associated members and consultants multiplies the knowledge and experience to find the best solutions for our clients.

Lega InterConsult has offices in **Sofia, Bourgas, Rousse, Lovetch, Dobrich, Varna, Plevan, Stara Zagora and Targoviste** covering the whole country.

Lega InterConsult is Exclusive Member for Bulgaria of Lex Mundi (The World's Leading Association of Independent Law Firms) and Associated Member of Eurojuris Germany.

Cooperation partners: Lansky, Ganzger & Partner - Vienna, **Austria**; Niebaum, Kohler, Punge, Söder - Dortmund, **Germany**, Christina Tzitzelkova – Paris, **France**.

Associated Member of

Eurojuris Deutschland e.V.
ein Verband deutscher Rechtsanwaltskanzleien
Mitglied der Eurojuris International EWIV, Brüssel

Exclusive Member for Bulgaria of

The World's Leading Association
of Independent Law Firms